



## Goigs de Sant Sebastià

Prats de Lluçanès

### Ubicació

**Comarca:** Lluçanès  
**Lloc/Adreça:** Església de Sant Sebastià. Prats de Lluçanès  
**Emplaçament** A 800 metres de la carretera BV-4401, punt quilomètric 21.

### Coordenades:

**Latitud:** 42.0089  
**Longitud:** 2.01795  
**UTM Est (X):** 418680  
**UTM Nord (Y):** 4651231

### Classificació

**Número de fitxa** 08171-124  
**Àmbit:** Patrimoni documental  
**Tipologia** Fons documental  
**Estil / època:** Contemporani  
**Segle** XX  
**Autoria de l'element:** Joan Viñas (lletra) i Mn. Josep Subiranas (dibuix)  
**Estat de conservació** Bo  
**Protecció** Física  
**Accés** Restringit  
**Ús actual:** Religiós  
**Titularitat** Privada accessible  
**Titular:** Bisbat de Vic. c/ Santa Maria, 1. 08500. Vic  
**Fitxes associades:**

[Sant Sebastià](#)

**Autoria de la fitxa** Jordi Compte i Marta Homs  
**Data de registre de la fitxa:** dj., 11/01/2007 - 01:00

### Descripció

Es tracta dels Goigs en honor a Sant Sebastià, màrtir, que es venera a l'església de Sant Sebastià de Prats de Lluçanès. En la present reedició, feta l'any 2001, s'ha donat preferència al text que va escriure Joan Viñas en la dècada dels anys seixanta del segle XX. S'ha fet alguna petita modificació en algunes ratlles o estrofa, que si bé retoca el vocabulari o el ritme, deixa intacta la idea original. Els Goigs estan emmarcats en un requadre que presenta motius florals i vegetals. A la part superior hi ha un dibuix de Sant Sebastià representat de peu, parcialment nuu, lligat a un tronc i travessat per múltiples fletxes, símbol del seu martiri. Flanquejant el dibuix hi ha les estrofes de lloança i pregàries dels vilatans que s'encomanen a la seva protecció. En elles s'hi poden resseguir els episodis de la vida i el martiri del Sant. A diferència d'altres goigs, en aquests no hi ha, a la part inferior, la partitura amb la música. Al revers hi ha un escrit on s'hi ressegueixen pinzellades de la història dels goigs i de l'església de Sant Sebastià. També hi ha una reproducció, en petit, de la primera edició dels goigs en honor a Sant Sebastià.

## **Observacions:**

Els goigs són cantats el dia del sant, el dia 20 de gener i durant nou diumenges a l'estiu (en la novena). La present edició és la tercera en ordre cronològic i coincidí amb la reposició d'una imatge del sant a la fornícula de la façana principal de l'església. A la primera edició, en català antic, no en consta la data ni el nom de l'autor. De la segona, que encara en circulen alguns exemplars, se'n fa ús sempre que es canten els goigs en honor del sant.

## **Història**

Els goigs són composicions poètiques, de caire popular, que es canten en llaor de la Mare de Déu, a Crist o als sants. Es canten col·lectivament, en el marc d'un acte religiós de cert relleu, com ara una missa de festa major, un aplec, una processó, etc. La seva finalitat, en el marc de devoció i en memorial d'un sant o santa, patró o patrona d'una comunitat, consisteix a donar les gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat. La hagiografia explica que Sant Sebastià va néixer a la Gàlia, a la localitat de Narbona, i segons Sant Ambrosi, criat a Milà, era centurió de la primera cohort en els temps de l'emperador Dioclecià. Convertit al cristianisme, va ajudar a altres cristians que estaven reclosos a les presons, i va exhortar als seus amics Marc i Marcel·lí a continuar fermes en la seva fe. Per aquest motiu, l'emperador Dioclecià el va fer lligar a una post al centre del camp de Mart, i va fer de diana dels arquers que el van travessar amb multitud de fletxes. Però no va morir. La seva muller Irene el va curar de les ferides i li va salvar la vida. Després de la seva curació, Sant Sebastià va retornar davant de Dioclecià per retreure-li la seva crueltat amb els cristians. Llavors va ser flagel·lat i apallissat fins a fer-lo morir, i el seu cos va ser llançat a la claveguera Màxima. Sant Sebastià es va aparèixer en somnis a una cristiana, per revelar-li el lloc on es trobaven les seves restes, i li va demanar que li donés sepultura a les catacumbes.

## GOIGS A LLAOR DE SANT SEBASTIÀ, MÀRTIR,

que es venera  
de Prats de Lluçanès,



en la seva capella  
bisbat de Vic

Vós que sempre, nit i dia,  
sou de Prats bon guardià,  
de secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià.

És Narbona la que un dia  
us gronxava en son bressol;  
Nobles pares i amb fe pia  
us guien tal com Déu vol.  
Amb tan bona companyia,  
seren molt bon cristià.  
De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Ja de petit demostràreu  
a les armes afició;  
bon soldat, la fe augmentàreu  
amb l'arma de l'oració.  
Diolecetà us distingia  
i us nomenà capità.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Els cristians ajudàveu  
amb almoines constantment;  
futurs màrtirs ensenyàveu  
a morir heroicament,  
amb la doctrina que guia  
i que al cel ens portarà.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Vostra fe tan abrandada  
i l'alt càrrec que teníu,  
a presons us dóna entrada  
i els cristians enfortiu.  
Mes us defata un espia  
que diu que sou cristià.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

L'emperador sap la nova  
i a sa presència us mostreu;  
ell, amb afalacs us prova  
per veure si apostateu.

Mes mostreu que res temia  
vostre cor fet un volcà.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Us repèn amb gran duresa  
d'infidel als seus favors;  
patireu amb gran cruessa,  
morireu amb greus dolors.

Insensata tirania  
d'aquell cor tan inhumà.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Lligat en un pal sofríreu  
les sagetes amb valor,  
com també els consols sentíreu  
de la gràcia del Senyor.

Per si tant valor vencia,  
un nou martiri us portà.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Heu abastat la victòria  
sobre els vostres enemics;  
gaudireu del cel la glòria  
que Déu dóna als escollits.  
Vostre exemple, amb vos per guia,  
sapiguem sempre imitar.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Protegiu, advocat nostre,  
els fills i filles de Prats;  
doneu-nos l'auxili vostre  
en nostres necessitats.

El devot que en vos confia  
vulgueu-lo sempre emparar.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Si els camps pateixen secada,  
deu-nos pluja, màrtir sant;  
feu que no perdem l'ajuda  
que és nostre treball constant.

La misèria que vindrà  
vós la podeu remeiar.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

A vostra santa capella  
ens veieu sovint postrats.

És l'amor que es renova  
d'aquests fills vostres de Prats.

Feu que creixi cada dia  
i amb gran fe puguem cantar.

De secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

Màrtir sant, qui en vos confia,  
sempre el sabeu emparar,  
de secada i malaltia  
gardeu-nos, sant Sebastià

V. De glòria i de prestigi l'heu coronat, Senyor.

R. L'heu fet rei de les coses que heu creat.

Preguem. Concediu-nos, Senyor, l'esperit de fortalesa, perquè, al·lçonats amb l'exemple gloriós del vostre màrtir sant Sebastià, aprenguem d'obeir-vos a vos abans que els homes. Per Crist Senyor nostre. Amén.

Lletres: Joan Vilas i Pico

Dibuix: Mx. Josep Subirana i Saurina

Poc després d'inaugurada, li toca d'enfrontar-se a un violent enfrontament que converteix l'ermita en fort i la serrallada en línia de combat. Per primer cop, durant la Guerra del Francès, més tard amb l'enfilall de les tres guerres carlines i, en una època més recent, que les persones grans encara recorden, en les acaballes de la guerra civil dels anys 1936-39. Mossèn Josep Valls, autor del meritori *Relium històric sobre Prats de Lluçanès*, editat l'any 1912, considera que "fou un voler de Déu com amb tantes guerres i embolics de món la nova capella de Sant Sebastià, situada en aquell serrat cònic i estratègic, i fortificada també alguna vegada, s'ha pogut conservar en la seva integritat" (pàg. 28).

Un acte de caire popular centrat en aquesta capella, ni que sigui de portes enfora, és la *Curia dels Elois*, que té lloc en el dia de la seva festa, l'endemà de Sant Joan. El seu origen prové d'una antiga festa del gremi de traguers que culminava amb una cursa en la qual prenién part -i ho fan encara- ases, mules, cavalls i guiatges. El punt de sortida era el pla de Santa Llúcia, i el d'arribada, la placeta que hi ha davant l'ermita.

Cada estiu, començant a finals de juliol o primers d'agost, durant nou diumenges seguits, s'hi fa una concorreguda novena i, d'una forma fixa, s'hi celebra l'eucaristia un parell de vegades l'any.

**GOIGS DEL**  
biller, y Martyr  
cantans en Prats





**GLORIOS CA-**  
Sant Sebastià qons  
de Lluçanès.

**M**orte sou molt singular  
capella vostra presentat  
Vallès a Joan pagès  
una capella de Penitència  
Vostre Mare de Molt  
vostre Pare de Noblesa  
en la Cort de Dacòria  
per Capità vos començat  
Pere Vós per Déu aneu  
delsa esta dependència, etc.

**P**rendeu vós mateixos  
en nos queu arguim en vós,  
convenim a nosa gent  
à la Fil de Joan-Clot  
Fecist vós ve à capella  
aquí Poble per l'element, etc.

**E**st en pel mal Prats  
vos va dir seguit,  
qui pot pensar lo doler,  
que vós no el pene:  
All vós demanet  
est gran vostra penitència, etc.

**E**st en pel arguim  
una vegada pel vós,  
y després del tot cont,  
à humilades moltes.  
De dia Martes passat  
molt Vós deu la representació, etc.

**V**os seria ab Clotís test,  
que feliç segueu vós,  
port boni ve inclinat  
ab gran carà la Poble nos  
Molt vós veu poble  
davant de vostra ciutadania, etc.

*h. Ora pro nobis Beata Sebastiana.*

**A**lce Pató no volia  
nos arguim nos Vós,  
no mola lo nostre crim  
dimeu vós seguit  
De aquell mal aneu vol nostre  
guar, y n'heu una diferecia, etc.

**G**loria Sant Calixte  
lloc de Vós té vós,  
per vós agra poble,  
convenim la salut.  
La qual lloc manet  
per vós de se ciutadania, etc.

**L**e vós Déu vós té poble  
poble per el nostre poble,  
de tot mal no va poble  
lo d'heu q'heu vós seguit  
Tot vós a demanet  
ab vós, y medietat, etc.

**V**ostre figura compta  
ab vós mateixos,  
lloc de la Lluçanès,  
nos sempre poble,  
De tot mal nos vós guardar  
qu'heu, y medietat, etc.

**P**oble nostre poble,  
à nostre glòria poble,  
solita ferentia  
vós nos nos Abdonat:  
Fos en poble poble,  
de tot, y medietat, etc.

**V**ostre Maria nos par,  
solita lloc per medietat  
Vostre Fil vós poble  
nos guardar de Penitència.

*h. El d'heu glòria premissioles Christ.*

**O**REMUS.

**P**ropter quoniam Omnipotens Deus, ut qui Sancti Sebastiani Martyris tui nobilitate  
omni iustitiam que tui amicus amore valuerit. Per Christum Dominum  
nostrum Amen.

*Monaca i Per Ignasi Abadal Riquelme cano de Sant Miquel.*

Deixem, però, la història i parlem de la present edició dels goigs. En l'ordre cronològic, és la tercera. De la primera edició, en català antic, no en consta ni la data ni el nom de l'autor; la podem veure reproduïda en aquesta mateixa pàgina. De la segona, encara en circulen exemplars i se'n fa ús sempre que es canten els goigs en honor del sant.

Per a la present edició, s'ha donat preferència al text que va escriure Joan Viñas i Picas en la dècada dels anys seixanta del segle XX. S'ha fet alguna petita modificació en algunes ratlles o estrofa que, si bé retoca el vocabulari o el ritme, deixa intacta la idea original. Així, per exemple, en la tornada, s'ha substituït "de pesta, guerra i sequia / guardeu-nos, sant Sebastià", per l'expressió "de secada i malaltia / guardeu-nos, sant Sebastià".

Aquesta edició coincideix amb la reposició d'una imatge de sant Sebastià en la fornícula que hi ha a la façana, damunt la porta d'entrada, la qual cosa ens mostra l'interès i l'estima, envers aquest lloc i al sant que s'hi venera com a copatró de la parròquia, per part de veïns i vilatans en general.

*Josep Casals i Serrat*



També han col·laborat Xavier Cortada i Martí Font

Edita: Parròquia de Sant Vicenç de Prats de Lluçanès. Gener del 2001